

Klein album van Groningen

<https://hdl.handle.net/1874/235501>

mm 12426

S. gu 1298²¹

Groningen.

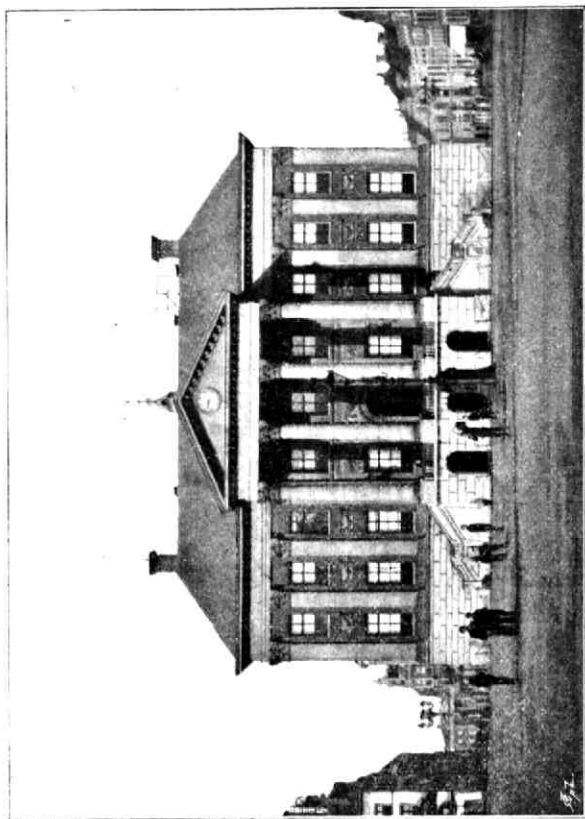

Hoofdplaats en centrum der provincie met 65000 inwoners. Derde handelsstad van Nederland. Drukke koren- en oevermarkten, elken Dinsdag en Vrijdag. Ruime en nette pleinen en straten. Fraaie singels aan de N.- en W.-zijde der stad. Heerlijk plantsoen aan de N.-zijde der stad. Herrebosch en Park aan den straatweg naar Assen. Spoorwegverbinding met Leeuwarden, met Nieuwe-Schans, met Assen, met Delfzijl en met Roodeschool.

Tramlijn door de stad naar het Noorderstation en naar het Herrebosch. Tramlijn naar Knidduren (afrit Herrebosch) en naar Puterswolde en Eldre (afrit Westerhaven).

Ontworpen Tramlijnen: Noorddiep-Vischmarkt-Groote Markt-Damsterdiep; en Groningen-Tek-Drachten.

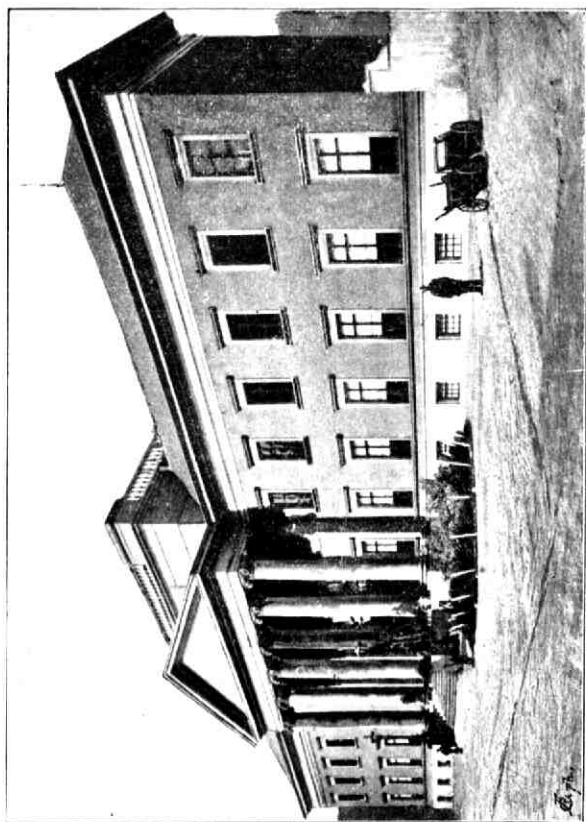
Tijdens het badseizoen geregelde stoombootdienst (elken dag) langs het Reitdiep naar het zeebad Schiermonnikoog, en langs het Emskanaal (elken Dinsdag en Vrijdag) naar het zeebad Borkum.

STADHUIS.

STADHUIS, gebouwd in 1810.

Onder de aanwezige merkwaardigheden uit ouden tijd trekken vooral de aandacht: een tableau, voorstellende het beleg van Groningen in 1672, op zilver gegraveerd, en eene groote schilderij, mede betrekking hebbende op dit beleg, vervaardigd in 1685.

ACADEMIE.

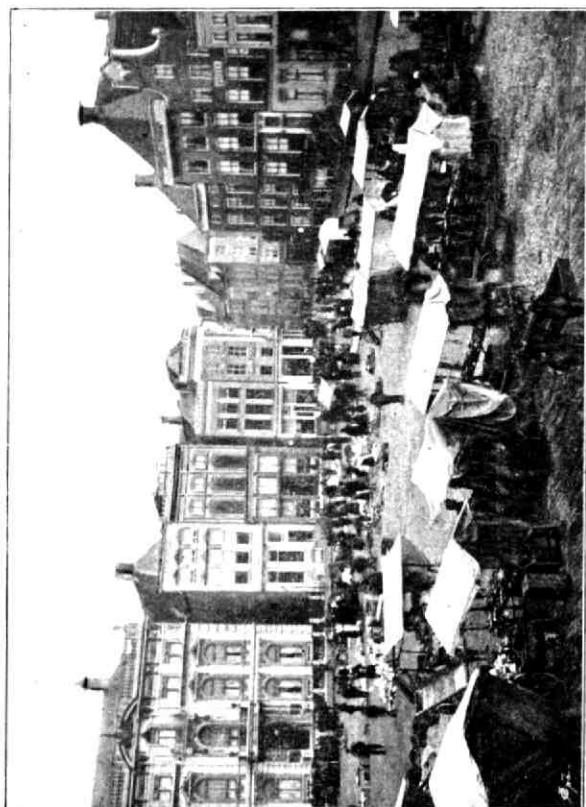
ACADEMIE, gesticht in 1614. Het nieuwe gebouw (1850) bezit o.a. een zeer bezienswaardig Museum voor Natuurlijke Historie, te bezien op aanraag bij den Amanuensis, en een betrekkelijk kleinen, maar zeer rijken en fraaien Hortus Botanicus met prachtig Laboratorium in de N.-Kijk-in-'t Jatstraat, te bezien op aanraag bij den Hortulanus.

MARTINITOREN.

Martinitoren, 97.5 M. of 333 voet hoog, prachtig bouwwerk, meesterstuk van Gothische bouworde met fraai speelwerk en drie groote luidklokken. Fraai uitzicht van de torentransen.

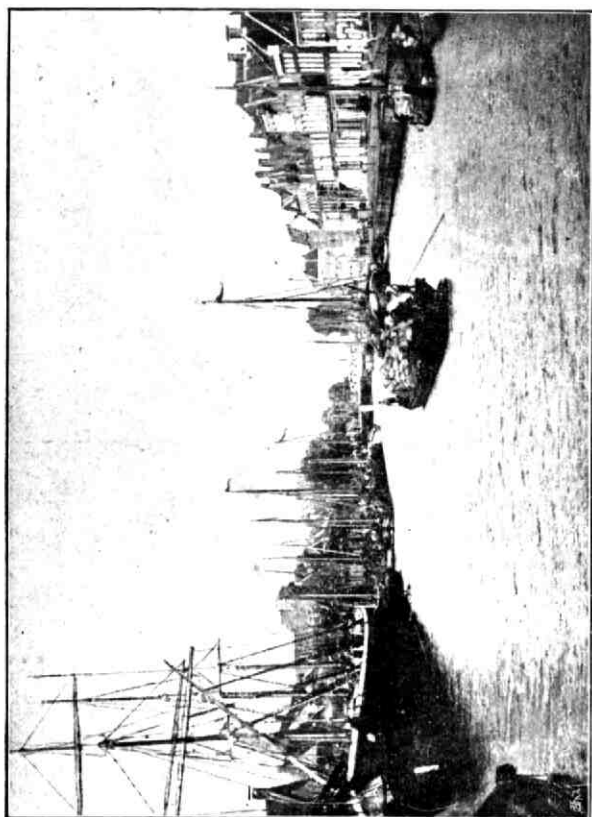
Martinikerk, merkwaardig oud gebouw met prachtig koor, 84 voet hoog, rustende op 13 pilaren. Prachtig orgel uit de 15e eeuw van Rudolphus Agricola.

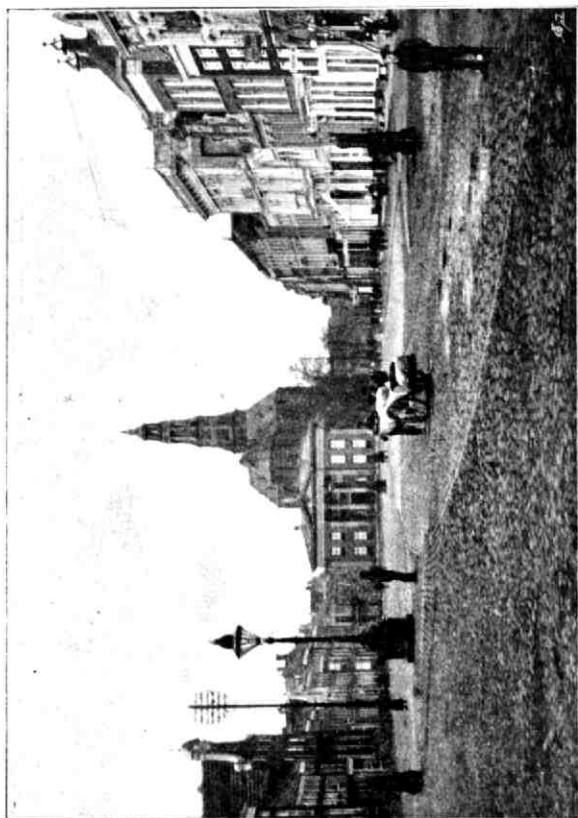
GROOTE MARKT.

Aan de Groote Markt, 14255 M² groot, liggen het Stadhuis, de Martinitorren en Kerk, het aloude Rechthuis, het Goudkantoor, het aloude woonhuis van den beruchten Mepsche, heer van Faam en onderhoorigheden, de Heerensocieteit, het fraaie woonhuis van de familie Scholten en de Studenten-societeit.

NOORDERHAVEN.

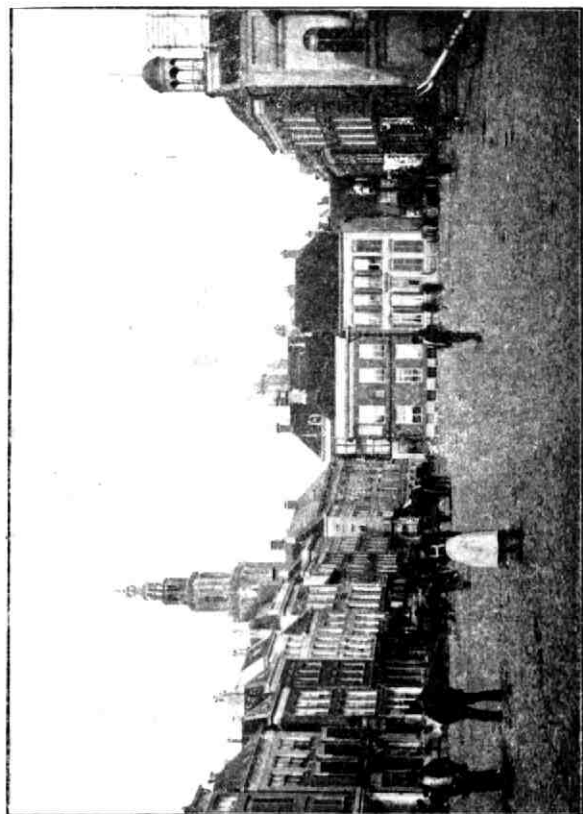

*Noorderhaven, aanlegplaats voor de stoomboot op Schiermonnikoog.
Links: het Gygotplein met het Instituut voor Doofstommen.*

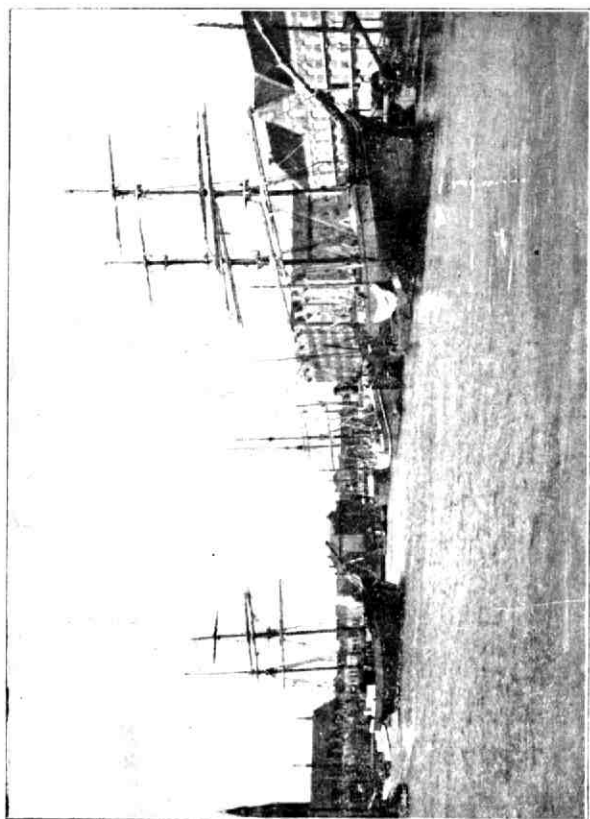
VISCHMARKT (Westzijde).

Vischmarkt, 8400 M² groot. Aan de W.-zijde der markt ligt de Korenbeurs en daarachter de A-kerk, schoone kruiskerk van Gothische bouworde, gesticht in 't begin der 13e eeuw, verbouwd in 1465. Fraai koor; kunstig bewerkte marmeren schoorsteenmantel in de Consistoriekamer (1778). Fraai doopvont. Het orgel is een geschenk van koning Willem I (1814).

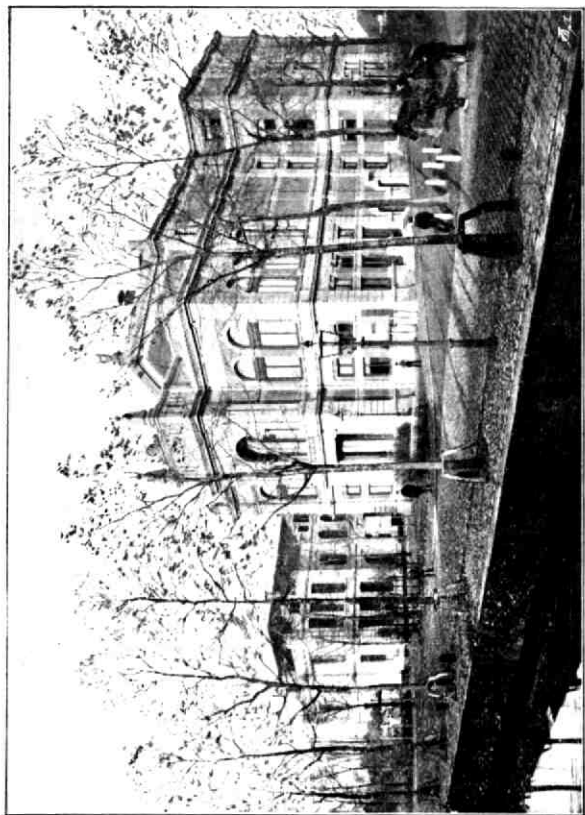
VISCHMARKT (Oostzijde).

Vischmarkt met vele en fraaie winkels. Rechts: de Waalsche kerk.

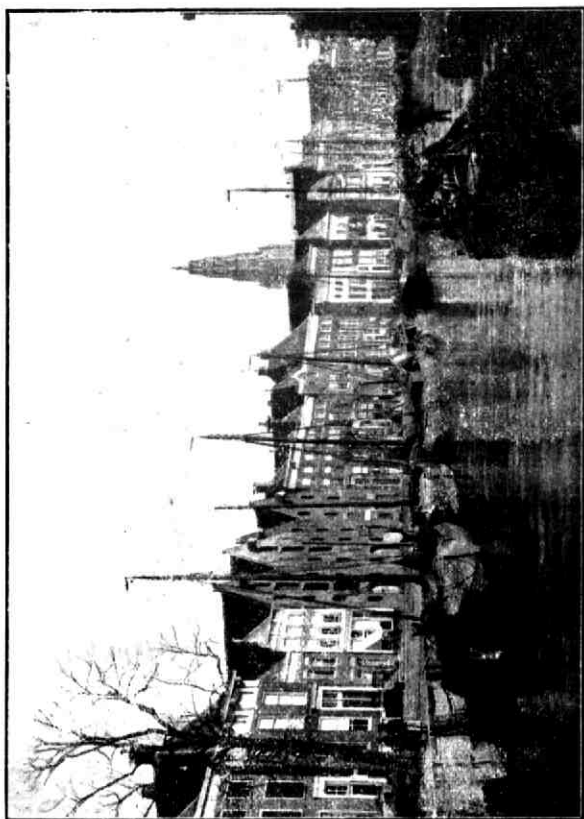
OOSTERHAVEN.

Oosterhaven. Aanlegplaats voor de stoombooten van Delfzijl en van het zee-ud Borkum.

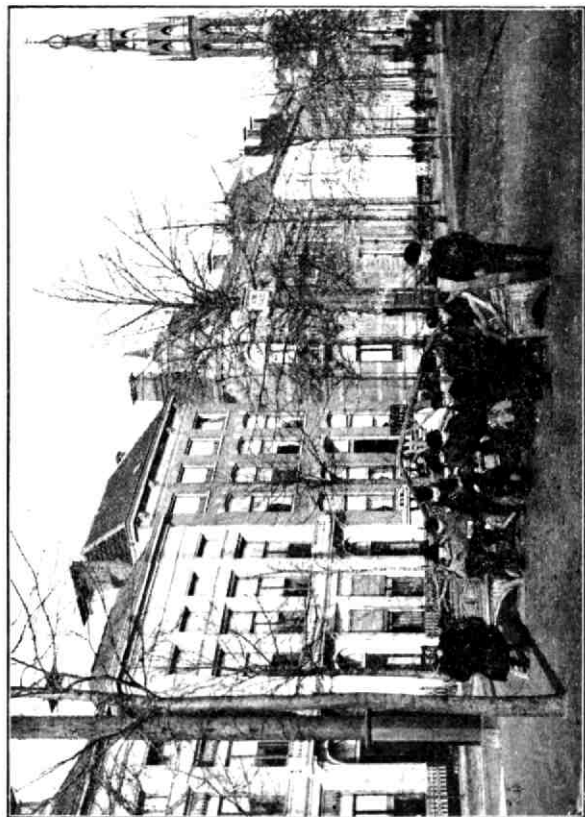
SCHOUWBURG.

SCHOUWBURG, gebouwd in 1883, waarnaast het Stedelijk Gymnasium.

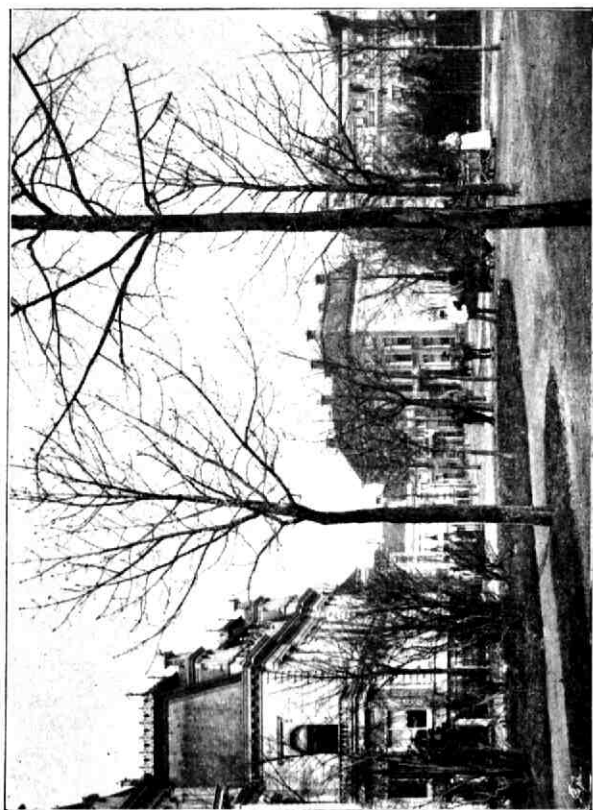
HOOG-der-A.

Hooge-der-A, verbinding tasschen het Reiddiep en het Hoornsche diep.

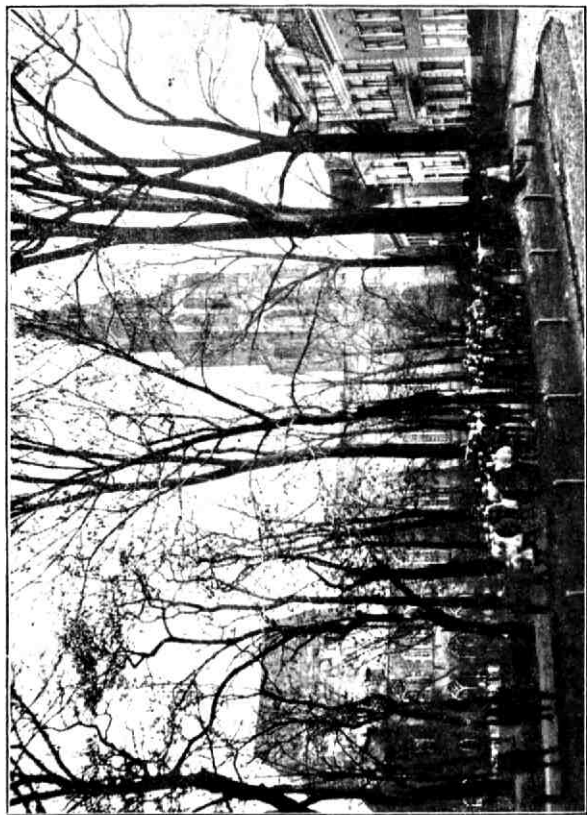
HEERESINGEL.

Heeresingel. Op den achtergrond de kerk van den H. Jozef.

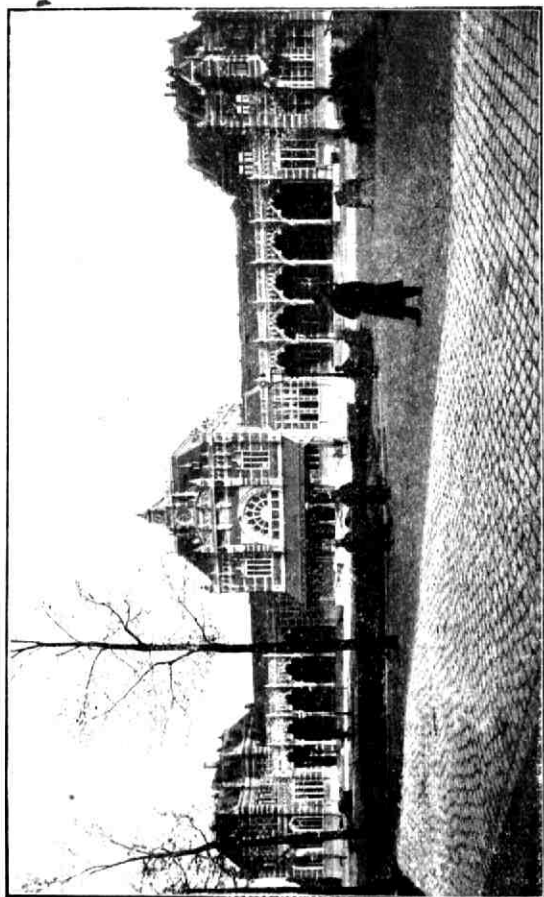
HEEREPLEIN.

Heereplein, vlak voor de hoofdbrug over het Verbindingskanaal en aan de tramlijn naar het Station en het Sterrebosch.

MARTINIKERKHOF.

*Aan het **Martinikerkhof** liggen het oude Prinsenhof (thans militair hospitaal), de oude Gardepoort en het nieuwe Provinciehuis, met het merkwaardig Provinciaal Archief.*

STATION.

HOOFDSTATION, gebouwd in 1895.

Tramverbinding langs het Verbindingskanaal, Heerestraat, Groote Markt en Ebbingestraat met het Noorderstation.

PLATTEGROND VAN GRONINGEN.

UITGEGEVEN VAN WEGE DE

Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer in Groningen en Omstreken.

Verklaring der Nummers met aanduiding der vakken.

No.	Vak
1. Badinrichting (Gemeente).	1. C
2. Laboratorium (Physisch).	1. E
3. Laboratorium (Mineralogisch).	1. E
4. Gevangenis (Huis v. Bewaring).	1. F
5. Badinrichting (Particuliere).	1. F
6. Laboratorium (Botan.).	1. F
7. id. (Pharmac.).	1. F
8. Hortus Medicus.	1. G
9. R. H. B. School met Gymnastiekbouw.	1. G
10. Ambachtsschool.	2. G
11. Remise (Ebbingepoort).	2. G
12. School (G. H. B., Burgerav. en Zeev.).	2. G
13. Kerk (Nieuwe).	2. G
14. Instituut (Doofstommen).	2. F
15. Monument (Guyot).	2. F
16. Kantoor (Directe Belastingen).	2. F
17. Universiteitsgebouw.	2. F
18. Justitiegebouw.	2. F
19. Laboratorium (Physiologisch Hygienisch).	2. F
20. Sociëteit Harmonie.	2. EF
21. Bibliotheek (Academische).	2. E
22. Kerk (R.-K. H. Martin. (Broer).	2. EF
23. Laboratorium (Anatom. Kabinet).	2. E
24. Academisch Ziekenhuis.	2. E
25. Kerk (Der A.).	2. E
26. Korenbeurs.	2. E
27. Barak v. besmett. ziekten.	2. D
28. Diaconessenhuis (ziekenverpleg.).	2. D
29. Museum van Oudheden.	2. D
30. Roei-vereening „Aegir“.	2. D
31. Kerk (Gereformeerde B).	2. D
32. Medico Mech. Zander-Instituut.	3. D
33. Gemeentewerken (Bureau van).	3. D
34. Ooglijdersgesticht voor minv.	3. D
35. Roei-vereening „de Hunze“.	3. D
36. Kerk (Remonstrantsche).	3. D
37. Kerk (Israelitische).	3. D
38. Kerk (Israelitische).	3. D
39. Kerk (Israelitische).	3. E
40. Kerk (Isr.) (Geb. v. d. V. Ets Haim).	3. E
41. Kerk (Luthersche).	3. E
42. School (R. Kweek- v. Onderw.).	3. E
43. Kerk (Walsche).	3. E
44. Kerk (O. L. V.) (Paters).	3. E
45. Postkantoor.	3. E
46. Telefoonkantoor.	3. E
47. Goudkantoor. Kantoor (Gemeente- Ontvanger).	3. E
48. Minerva en Waaggebouw.	3. E
49. Mutua Fides Soc. (Studenten).	3. F
50. Raadhuis.	3. E

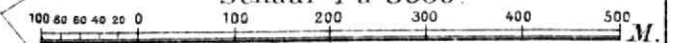
Vervolg der verklaring.

51. Sociëteit (Grootte).	3. E	62. Schouwburg.	4. F
52. Kerk (Martini of Grootte).	3. F	63. Mause.	4. F
53. Brandwacht.	3. F	64. Kinderziekenhuis.	4. F
54. Telegraafkantoor.	3. F	65. Provinciehuis met prov. archief.	4. F
55. Militaire Hospitaal en Kazerne.	3. F	66. School (Gem.-) v. Onderw. essen.	3. 4. F
56. H. B. School voor Meisjes.	3. F	67. Concerthuis.	4. EF
57. Weeshuis (Groene).	3. F	68. Ziekenhuis (R.-Kath.).	4. F
58. Nederlandse Bank.	3. F	69. Kerk (R.-Kath. St. Joseph.).	4. D. E
59. Kerk en Diaconie (Doopsgez.).	3. F	70. Kerk (Baptisten).	5. D
60. Gasfabriek.	3. G	71. Remise (Sterrebosch) Plaats van vertrek Tram Zuidlaren.	5. A
61. Gymnasium.	4. F	72. Kerk (Gereformeerde A).	4. D

Plaats van vertrek Tram naar Paterswolde, enz. 1. D

Aanleg boot Borkum en Nordeney. 5. E

Schaal 1 : 8000.

VERDERE BEZIENSWAARDIGHEDEN.

In de Stad.

Museum van Oudheden, aan den Praediniussingel, fraai gebouw met vele merkwaardigheden uit ouden tijd. Geopend elken dag van 10—5 tegen eene entree van 25 cts.

Instituut voor Doofstommen, aan het Guyotplein, opgericht in 1790 door Henri Daniel Guyot. Marmeren gedenkteeken voor den stichter op het plein.

Provinciaal Collectiehuis of Goudkantoor, aan de Groote Markt, merkwaardig oud gebouw met prachtige gevels, gebouwd in 1635, gerestaureerd in 1844.

Gerechtshof, in de Oude Boteringestraat, zeer oud gebouw met fraaie antieken gevel.

Societeit de Harmonie, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, met fraaie concertzaal, een der grootste uit ons land. De Societeit telt ruim 2500 leden en bezit een eigen orkest van 65 leden. Geregolde concerten, elken Zondag en Woensdag. Gedurende de zomermaanden Harmonieorkest in den fraaie tuin. Introductie voor vreemdelingen, vrij gedurende de maanden Juni, Juli en Augustus.

Burger- of Ronde Weeshuis. Het gebouw was oorspronkelijk (1599) een nonnen-klooster. De fraaie ijzeren poort is in 1627 door de gilden ter eere van de weezen opgericht.

Martius-kerk aan het Academieplein, met prachtig nieuw altaar en fraaie kerkschilderijen. Onder de vele eerbiedwaardige kerkelijke sieraden verdient vooral vermelding een keurige monstrans van zilver, een meesterstuk van oude kunst, dagteekenende uit het begin der 16e eeuw.

In de Omgeving.

Groningen telt twee heerlijke en drukbezochte uitspanningsplaatsen:

Zuidlaren en Paterswolde, beide door eene tram met de stad verbonden. Prachtige, lommerrijke weg naar Haren, Harendermolen, De Punt, Noordlaren en Zuidlaren. Bij De Punt: prachtig terrein op het landgoed Vogelzang voor de groote wedrennen der Gron. Harddraverij-vereeniging. Bij Noordlaren: heerlijk gezicht op het schoone Zuidlaarder meer; fraai hunebed. Zuidlaren, schilderachtig gelegen in eene boschrijke omgeving.

Paterswolde, ruim één uur van Groningen, heerlijke, boschrijke streek met fraaie buitens, tuinen en wandelwegen. Prachtige gelegenheid voor zeil- en roeitochten op het meer.

Midwolde, gelegen bij het schoone Leekstermeer op ruim twee uur afstands van Groningen. In de oude kerk de beroemde marmeren grafombe van Carel Hieronimus, Baron van In- en Knipphausen, zijne huisvrouw Anna van Ewsum en haar tweeden man Georg Willem, Graaf van In- en Knipphausen, een werk van buitengewoon hooge kunstwaarde.

Stedum, op drie uur afstands van Groningen, gelegen aan de spoorlijn naar Delfzijl, met eene prachtige oude kerk, van Rijkswegge geheel in ouden trant gerestaureerd, met fraaie muurschilderingen en eene prachtige wit marmeren grafombe van Adriaan Clant, »een der afgevaardigden van dezen Staat op den vredehandel te Munster."

Heiligerlee, gelegen nabij Winschoten, aan de spoorlijn naar Nieuwe-Schans. Prachtig monument voor Adolf van Nassau, gesneuveld in den slag bij Heiligerlee (21 Mei 1568), een der fraaiste beeldhouwwerken uit ons land.

De prachtige **Veenkoloniën** (Hoogezand, Sappemeer, Veendam, Wildervank, Oude- en Nieuwe Pekela en Stadskanaal), uiterst merkwaardige en zeer schoone en welvarende streken, bloeiende door landbouw en nijverheid. Stoomtram: Winschoten—Pekela—Stadskanaal. Paardentram: Zuidbroek—Veendam—Wildervank—Stadskanaal—Ter Apel.

R. J. KAAREL

THEEHANDEL

GRONINGEN

PELSTERSTRAAT F.79.

*Donateurs van de Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingen-
verkeer in Groningen en Omstreken.*

Café „DE POOL”, H. NIEJENHUIS, Groote Markt.

J. A. HUIZINGA,

Meubelfabriek „NEDERLAND”.

Westersingel.

F. A. Frijling, Sigarenmagazijn, Vischmarkt.

Koek en Banket. **J. C. BANGE,** Heerestraat.

Firma W. ALDERSHOFF, in Sigaren,

Heereweg. Vischmarkt. — N. Ebbingestraat.

K. SCHAVINGA, Banketbakker, POELESTRAAT.

CAFÉ POELMAN, Voorheen PIEL,

Groote Markt, Oostzijde.

A-straat. **F. E. DE HAAN,** Koek en Banket.

P. Noordhoff, Boekhandel, O. Boteringestraat.

B. HOOGHOUTD,

Broodfabriek „DE HUNZE”, Heerestraat.

Tramwegmaatschappij Groningen-Paterswolde-Eelde.

Afrit: WESTERHAVEN.

E. Visser, Koster, Martinikerk.

TRAMWEGMAATSCHAPPIJ GRONINGEN-ZUIDLAREN.

Afrit: STERREBOSCH.

B. OYING, Juwelier, POELESTRAAT.

J. H. POSTMA, Kapper,

Aan de tramlijn.

O. Ebbingestraat.

C. RENKEN,

Melkinrichting, O. Kijk-in-'t Jatstraat. — Melksalon, Heerestraat.

ZEEBAD SCHIERMONNIKOOG.

Stoomboot a/d Hoek van Ameland.

R. J. KAHREL, IN THEE, PELSTERSTRAAT.

Café-Restaurant Thiele, Stoeldraaijerstraat.

